

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Lucie Dolanské Bányaiové a soudce Jiřího Přibáně ve věci ústavní stížnosti stěžovatele **Mgr. Dušana Dvořáka**, bytem Přichystalova 180/14, Olomouc, zastoupeného JUDr. Pavlem Andřelem, MBA, LL.M., advokátem, se sídlem Jablonského 268/65, Olomouc, proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. června 2024, č. j. 5 To 152/2024-2970, a usnesení Okresního soudu v Prostějově ze dne 13. června 2024, č. j. 3 T 131/2017-2944, za účasti **Krajského soudu v Brně** a **Okresního soudu v Prostějově** jako účastníků řízení, o vyloučení soudce Josefa Fialy z projednání a rozhodování návrhu na vyloučení soudce Jaromíra Jirsy z projednání a rozhodování věci, takto:

Soudce Josef Fiala není vyloučen z projednání a rozhodování návrhu na vyloučení soudce Jaromíra Jirsy z projednání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. I. ÚS 2573/24.

Odůvodnění:

1. Stěžovatel se ústavní stížností domáhá zrušení usnesení okresního soudu, jímž bylo rozhodnuto o zničení věci ohrožující bezpečnost lidí či majetku (viz § 81b odst. 1 trestního řádu), a usnesení krajského soudu, kterým byla zamítnuta stěžovatelova stížnost proti usnesení okresního soudu [viz § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu].
2. Soudce Jaromír Jirsa – člen I. senátu, který je příslušný pro řízení a rozhodnutí věci – následně podal vyjádření, v němž upozornil na to, že stěžovatel namítá jeho podjatost a žádá jeho vyloučení z projednání a rozhodování této věci.
3. Soudce Josef Fiala – předseda IV. senátu, který je příslušný k rozhodování o vyloučení soudců I. senátu – následně podal vyjádření, v němž uvedl, že stěžovatel podal návrh na vyloučení i jeho samotného a že zároveň navrhl vyloučit z posuzování návrhu

na vyloučení soudce Jaromíra Jirsy všechny dosud aktivní ústavní soudce jmenované předchozím prezidentem, kteří nadto rozhodovali o jeho ústavních stížnostech. Soudce Josef Fiala k návrhu na jeho vyloučení uvedl, že jej považuje za nedůvodný, neboť stěžovatele ani jeho zástupce osobně nezná a nemá k nim ani k věci žádný poměr.

4. Soudce Josef Fiala, o jehož možnou podjatost v tomto rozhodnutí jde, je soudcem IV. senátu, a proto je k rozhodnutí o jeho vyloučení příslušný III. senát Ústavního soudu (viz § 38 odst. 1 věty druhé zákona o Ústavním soudu a § 1 a § 9 odst. 1 rozvrhu práce Ústavního soudu ve znění účinném ke dni vydání tohoto rozhodnutí).
5. Vyloučení soudce je výjimkou z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci a podle níž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).
6. Ústavní soudce je vyloučen z projednání a rozhodování věci (1) „*jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, účastníkům, vedlejším účastníkům nebo jejich zástupcům lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti*“ nebo (2) „*jestliže byl v téže věci činný při výkonu jiné funkce nebo povolání, než je funkce soudce Ústavního soudu*“ (viz § 36 odst. 1 až 2 zákona o Ústavním soudu). V tomto případě připadá v úvahu první z těchto důvodů.
7. Na nestrannost soudce lze hledět ze subjektivního a objektivního hlediska. Subjektivní hledisko vypovídá o osobním přesvědčení soudce o své podjatosti v daném případě – tedy ve vztahu k předmětu řízení, jejich účastníkům či zástupcům. Objektivní hledisko vypovídá o tom, zda existují skutečnosti, které by mohly objektivně vzbudit oprávněnou pochybnost o nestrannosti soudce (blíže viz např. usnesení ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 19/22, bod 21; náleze ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. I. ÚS 1811/14, body 17 až 19). Rozhodování o vyloučení soudce se má dít pouze na základě objektivního hlediska (viz např. usnesení ze dne 13. 3. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 14/22, bod 4; ze dne 20. 9. 2022, sp. zn. Pl. ÚS 19/22, bod 22; ze dne 26. 6. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 28/13, bod 5).
8. Třetí senát Ústavního soudu se seznámil s podáními stěžovatele a neshledal v nich nic, co by mohlo vyvolat důvodné pochybnosti o nestrannosti Josefa Fialy při projednání a rozhodování návrhu na vyloučení soudce Jaromíra Jirsy.
9. Skutečnost, že Josefa Fialu jmenoval ústavním soudcem prezident Miloš Zeman, v okolnostech této věci důvod k jeho vyloučení nepředstavuje. Pochybnost o jeho nestrannosti nemůže založit ani to, že jej stěžovatel označuje hanlivými výrazy a osobním způsobem jej kritizuje. Soudce Ústavního soudu je profesionál a veřejně činná osoba, která by i z vnějšího pohledu obecně měla být schopna při svém rozhodování odolat i osobní kritice – byť by byla hrubá či nepravdivá (podobně viz např. usnesení ze dne 3. 11. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 100/20 #4, body 10 až 11). Důvodem k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci obecně není ani jeho dřívější rozhodování ve stěžovatelových věcech (viz § 14 odst. 4 občanského soudního řádu ve spojení s § 63 zákona o Ústavním soudu a např. usnesení ze dne 25. 10. 2021, sp. zn. I. ÚS 2623/21, bod 7).
10. Ústavní soud při svém rozhodování přihlédl i k tomu, že se soudce Josef Fiala sám necítí být podjatý (k významu subjektivního přesvědčení viz např. usnesení ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 2967/16, bod 5), a že nejde o rozhodování o jeho vyloučení

z projednání a rozhodování věci samé, ale „pouze“ o rozhodování o jeho vyloučení z projednání a rozhodování návrhu na vyloučení jiného soudce (shodně viz usnesení ze dne 9. 5. 2023, sp. zn. IV. ÚS 862/23).

11. Protože třetí senát Ústavního soudu dospěl k závěru, že neexistují důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudce Josefa Fialy v dané věci, nevyloučil jej z projednání a rozhodování návrhu na vyloučení soudce Jaromíra Jirsy z projednání a rozhodování věci vedené pod sp. zn. I. ÚS 2573/24 (viz § 36 odst. 1 zákona o Ústavním soudu).

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2024

Daniela Zemanová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Michaela Vrbová